

AVANTGARDEN

3. november 1941.

7. NOVEMBER 1917 — 7. NOVEMBER 1941.

Vårt lands frihet og selvstendighet er i høieste grad knyttet til Sovjetunionen og dens militære slagkraft. Bare dette land kan knekke Tyskland, eller svekke det så meget at også våre andre allierte kan gå til militære aksjoner av avgjørende art. Vi skal heller ikke glemme at før krigsoperasjonene begynte i øst, ble store nasistyrker bundet ved den russiske grense. Hvis slike «vennskaplige» forhold hadde hersket mellom de to stormakter som vi trodde, kan vi idag vanskelig forstå hvorledes England skulle ha klart sig hvis de tyske kreftene samlet ble satt inn. I virkeligheten var hele tiden omkring 3/4 av den tyske hær bundet i øst, og begrenset slagkraften både mot England og mot den nære orient og Afrika.

Når vi idag har full oversikt over det tyske militærvåpens fantastiske styrke, og det militære og forsyningsmessige utstyr det har klart å stable på beina, må en forstå hvilken kolossal kraft det må ligge i Sovjet-samveldet og dets røde arme som i disse måneder har klart å motstå de tyske armeer og langsomt suger kraften fra dem.

Dette at Sovjetunionen betyr så kolossalt meget for oss, og at det samtidig viser sig å være en indre og ytre styrke vi på ingen måte før hadde ant, får oss til på en rekke

punkter radikalt å forandre vårt syn på denne stat og de folk som står i spissen for den.

Russland var før den forrige verdenskrig et tilbakeliggende bondeland, hvor størsteparten av befolkningen var analfabeter og levet i den ytterste nød. Verdenskrig, revolusjon og intervensjonsloistykker det meste av det produksjonsapparat som var til stede, og arbeiderne som overtok makten etter revolusjonen bygget et industriland opp av denne ruinhopen.

Vi kjente her hjemme lite til hvor langt de var kommet, vi kjente de offentliggjorte resultatene fra de to femårsplaner, men vi hadde lite grunnlag for å bedømme om de virkelig var kommet så langt som de sa.

Idag vet vi at den russiske industri er ypperlig. Det russiske materiell som utelukkende er produsert i Sovjetunionen, har vist sig å være av den aller beste kvalitet. Det russiske flyvevåpen som nasistene til å begynne med hånende kalte for et «paradevåpen», har vist sig å eie første plass i fly og flyvere.

Det tyske propaganda-apparat kaller de russiske soldater for «dy» som drives fram av «kommisærer» med våpen i hånd.

Men det russiske produksjonsapparat som minner om av samme

størrelse som det tyske forutsetter høit utviklete industriarbeidere, som er bevisst hva de gjør og som ikke ville la sig «drive» fram. Heller ikke kan de bønder som arbeider i et jordbruk som hører til de mest industrialiserte i Europa, kunne være en tung og dum bondemasse som bare ligger og skyter fordi den er tvunget til det.

Den nasistiske propagandas mest forslitte glansnummer om den elendige russiske levestandard, blir mer og mer komisk etter hvert som den tyske levestandard synker ned til grensen av den rene hungersnød. Det er sikkert sant at det har vært vanskelige leveforhold i Russland, det var nødvendigvis prisen som måtte betales for den hurtige industrialiseringen, men i de siste fem seks årene er levestandarden kommet opp i et nivå som sikkert tilsvarende gjennemsnittet for Vesteuropa. Goebbels bør heller ikke glemme at Russland opphevet sin rasjonering det året nasistene innførte den like etter maktovertagelsen, og selv nu under krigen har bare rasjonering vært gjennomført i et enkelt distrikt i Sovjet.

Menneskene dømmes ut fra sine egne forhold. Vår oppfatning av Sovjetunionen har til nu gatt ut fra var «søndagsstemning» her hjemme, og ikke forstatt at et land som med en kolossal kraftanstrengelse reiser sig opp fra å være et primitivt bondesamfund til å bli et av verdens første industriland, måtte ha anderledes og strengere regler for samfundslivet.

Idag er vi selv kommet ut i malstrømmen, og langsomt omformes vi til harde mennesker. Når det gjelder skal vi ikke lenger i dyp erbødighet for gresset gå rundt plenen, men trampe tvers over, i full forvissning om at vi kan plante den om neste år. Brutalitet og brutalitet blir to forskjellige ting, det er mer humant mot et folk på forhånd å tilintetgjøre spiren til en femte kolonne, enn siden i skyggen av blankpussete militærstøvler og fete tyrenakker å la utvekster på folket, forbrytere og sjelelig defekte mennesker martre en nasjon ihjel, tilsvine dens kultur og forfalske dens historie.

Det russiske folk har hatt disiplin i sine rekker, og derfor står det mere samlet enn kanskje noe annet. Og det har ikke minst vi nordmenn grunn til å være takknemlige for idag.

Det russiske folk kjemper idag med fanatisme for sitt land, kjemper til siste bloddråpe mot den brune pesten. Det er slik motstann som får nasistene til å forstå at deres kamp er håpløs, hvis det da ikke gikk opp for dem da den italienske fasisme løp pannen sin mot det greske heltefolk, eller den engelske befolknings innbitte utholdenhet under tyskernes flyangrep ifjor.

Det russiske folk feirer 7. november sin nasjonaldag, årsdagen for den russiske revolusjon. Vi har ikke hørt til dem her hjemme som i blinn begeistring har frent hvet Sovjet fremfor alt annet, heller ikke

ÖTSFRONTEN

Hitlers store offensiv som med fantastisk voldsomhet skulle rive de russiske arméer over ende, nådde sitt maksimum den 15-10. Denne dag lyktes det tyske pansertropper å trenge gjennom de ytre forsvarsverker ved Moskva.

Samme dag fikk også de utenlandske diplomater ordre om å forlate byen. Korrespondenten for «News Cronicle», Philip Jordan, har meget dramatisk skildret hvorledes den russiske armé reddet Moskva de mest kritiske dagene.

Nasikolonnene hadde alle fordeler på de frosne veiene, men ble etter 2 dagers heftig kamp trengt tilbake til Mozaisk. Stillingen ved Moskva har så vært omtrent uforandret de siste 14 dager. Det er heftige kamper ved Kalinin og Tula hvor russerne holder stand.

På sydfronten presser de tyske tropper sig langsomt fram. Den

---

til dem som har oppfattet det med forakt og hat. Men la fortidens meninger være glemte. Idag ser vi fakta i øinene, det at vår allierte i øst var så meget større enn vi trodde, og at det russiske folk går fullt inn for sitt samfund og fedreland.

Det norske folk kan ikke samlet sende sin hilsen, våre landsmenn i utlandet vil sikkert gjøre det. Vi håper vi om et år, på 25 års dagen vil kunne sende vår hilsen fra et fritt Norge.

---

26. - 10, flyangrep på havna i Egersund, et tysk skib seuket.

viktige industribyen Charkow er inntatt, omtrent 1 uke etter at de nasistiske militærrapporter hadde påstått det. Kampene raser nå ved Rostow.

Selv om tyskerne har hatt framgang på dette avsnitt, har de på ingen måte fått noen avgjørende seir. Marskalk Timosjenko, som er flyttet fra Moskvaområdet til det viktige sydavsnitt, sender stadig nye tropper fram mot fienden.

De tyske tap har vært enorme. Bare Charkow kostet 120000 mann.

Russerne flytter all viktig industri østover og resten blir ødelagt eller tidsinnstilte bomber blir lagt tilbake.

Odessa ble fullstendig evakuert, bare rykende ruiner var igjen.

Ca 200 tusen fra Odessa er overført til Krim. Her har nasi gått til ny offensiv, og det settes alt inn for å nå Sevastopol.

De norske forretningene skal ødelegges til fordel for tyske kjøpmenn.

Forretningene må levere det dobbelte antall merker når de kjøper klæsvarer enn det de får tilbake ved salg. Sko er det ennå verre med, idet butikkene får ett par pr ti solgte.

Ved Arna fabr. veves norske ulltepper til uniformstøy.

7 skip ved Ålesund har fått fulltreffere ved flyangrep, 2 senket.

I Bergen ble tyske barakker og en sildoljefabrikk bombet 30-10.

10 båter truffet ved flyangrep utenfor norskekysten 1-11.

Flere sydamerikanske stater har protestert mot tyskernas mord på gisler.

HJELPEN FRA ENGLAND

Blant det norske folk, og særlig blant arbeiderne, begynner det å spre sig en misstro til Englands krigsførsel og vilje til å sette noe inn. Tilsynelatende kjemper Sovjetunionen alene mot nasistene, og har hittil ikke mottatt noen særlig militær hjelp fra England.

Det gavner oss lite å ta et slikt standpunkt, og særlig fordi vi foreløpig vet lite. Bare nasistene kan ha fordel av en slik propaganda, og de hjelper derfor etter evne med å skape missnøyen.

Alt tyder på at England og USA setter meget inn på å sende Sovjet tilstrekkelig materiell.

I sin tale den 11.-10. sa lord Beaverbrook bl. a.:

«Konferansen i Moskva varte tre dager, og resultatet var at England og USA skulle bære sin fulle del av byrden. Russland skulle få alt det trengte. De fly og tanks Samveldet hadde bedt om for oktober var allerede levert. Stalin virket meget tilfreds, og viste sig å ha et meget inngående kjennskap til våpen og rustninger»

Mr. Beaverbrook kjente bare en statsmann som kunne sammenlignes med ham på dette felt, og det var Churchill.

«Den russiske industri var god og av stor kapasitet. Motorfabrikkene var på høyde med de engelske og amerikanske. Flyvere og mekanikere var de aller beste, og en flyveplass var bygget ferdig på 30 dager.

Etter å ha framholdt hvilken beundring det russiske forsvar

hadde vakt i verden, og hvilken strålende kampmoral og fedrelandskjærlighet som rådde blant de russiske soldater og på hjemmefronten, sluttet han: «Vi vil dele med Sovjetunionen i onde og gode dager. Vi har lovet i deres navn [det engelske folks] og dere skal være oss behjelpelig med å holde våre løfter.»

VEGGELUSMERKET

Oslo har som et av resultatene av beslagleggelsen av radioapparatene fått veggedyr på skolene hvor det ble tatt imot. Det er nesten symbolsk resultat av styret til folkene med veggelusmerket på jakken.

VÅKNER DET TYSKE FOLK?

«Det fins tyskere som lytter på London hver eneste kvell», sa dr. Goebbels i en artikkel lest opp i den tyske kringkaster den 2/10. «straffen for dette er døden. Propagandaen sier vi har tapt 3 mill. mann. Jeg kan ikke motsi dette fordi vi ikke ennu har nøiaktige meldinger. Men dere må ikke tro på meldinger som ikke kommer fra mig.»

Dette var dagen før Hitlers tale.

Nasi-avisen «Stavanger Aftenblad» bragte en artikkel om den lumpne bakvaskingen av Wehrmacht ved å sette ut rykte om innkvartering av soldater i private hus.

Næste morgen nådde gaalet en rundskriv med krav straks å få oppgitt hvor mange tyske soldater det var plass til hos ham.

Når du får illegalt materiell, så prøv aldri å finne ut hvem som lager det eller hvem som har sendt dig det.
